

POSTANOWIENIE

Dnia 25 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Robert Stefanicki

w sprawie z powództwa J.M.
przeciwko Szpitalowi w R.
o wynagrodzenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 25 listopada 2025 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie
Trybunalskim z dnia 28 października 2024 r., sygn. akt V Pa 114/24,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki 1.350 (tysiąc trzysta pięćdziesiąt) złotych wraz z odsetkami z art. 98 § 1¹ Kodeksu postępowania cywilnego tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim wyrokiem z dnia 28 października 2024 r. oddalił apelację wniesioną przez pozwanego Szpitala w R. od wyroku z dnia 31 stycznia 2024 r., w którym Sąd Rejonowy w Radomsku ustalił, że od dnia 1 lipca 2022 r. powódka J.M. jest zatrudniona w pozwanym Szpitalu w R. na stanowisku zaliczonym do grupy zawodowej 2 (drugiej) wymienionej w załączniku „Współczynniki pracy” do ustawy z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w

podmiotach leczniczych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1473 ze zm.) ze współczynnikiem pracy 1,29 (pkt 1) i zasądził od pozwanego Szpitala na rzecz powódki J. M. kwotę 11.708,81 zł tytułem wyrównania wynagrodzenia za pracę z ustawowymi odsetkami za opóźnienie (pkt 2).

W wywiedzionej od powyższego wyroku skardze kasacyjnej pozwany Szpital w R. zaskarżył wyrok Sądu Okręgowego w całości. W podstawach skargi podniósł zarzut naruszenia prawa przepisów prawa materialnego, a mianowicie: art. 3 oraz 5a ustawy z dnia 8 czerwca 2017 r. ustawy z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych (tj. Dz.U. z 2022 r., poz. 2139 ze zm.) oraz pkt 2, pkt 33 załącznika do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 lipca 2011 r. w sprawie kwalifikacji wymaganych od pracowników na poszczególnych rodzajach stanowisk pracy w podmiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami - przez ich niezastosowanie i przyjęcie, że kryterium determinującym zaszeregowanie pracownika do konkretnej grupy zawodowej są kwalifikacje posiadane przez pracownika, a nie te wymagane na zajmowanym stanowisku; art. 18^{3c} k.p., art. 42 § 1 i 2 k.p.

W związku z podniesionymi zarzutami pozwany wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i orzeczenie co do istoty sprawy przez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu, ewentualnie wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na występującym w sprawie istotnym zagadnieniu prawnym sprowadzającym się do kwestii: Czy pracodawca zgodnie z zapisami załącznika „Współczynniki pracy” do ustawy z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych, miał prawo określić zasady kwalifikowania personelu do grup zawodowych i według nich przypisywać pracowników do poszczególnych grup zawodowych? W ocenie strony pozwanej, zaprezentowana przez Sąd drugiej instancji interpretacja przywołanych przepisów godzi w zasadę racjonalnego prawodawcy, przez

nieuprawnione utożsamienie dwóch pojęć: pojęcia "kwalifikacji wymaganych" oraz pojęcia "kwalifikacji posiadanych".

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powódka wniosła o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie, a także o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna pozwanego nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania. Na wstępie warto podkreślić, że Sąd Najwyższy, jako sąd kasacyjny, nie jest sądem powszechnym trzeciej instancji, zaś skarga kasacyjna nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, a to z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego. Skarga kasacyjna jest szczególnym środkiem zaskarżenia, realizującym przede wszystkim interes publiczny, polegający na usuwaniu rozbieżności w orzecznictwie sądów powszechnych oraz na wspomaganiu rozwoju prawa, zatem uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powinno koncentrować się na wykazaniu, iż takie okoliczności w sprawie zachodzą (postanowienia Sądu Najwyższego z: 7 lutego 2024 r., II USK 124/23, LEX nr 3669686; 1 kwietnia 2025 r., II USK 197/24, Legalis nr 3207962; 5 sierpnia 2025 r., I USK 99/25, LEX nr 3910075). Zgodnie z powyższym modelem skargi kasacyjnej, jej rozpoznanie następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, występuje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (T. Wiśniewski (w:) D. Dończyk, J. Iwulski, G. Jędrejek, I. Koper, G. Misiurek, M. Orecki, P. Pogonowski, S. Sołtysik, D. Zawistowski, T. Zembruski, T. Wiśniewski, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom. II. Artykuły 367-50539, Warszawa 2021, art. 3989; M. Manowska

(w:) A. Adamczuk, P. Pruś, M. Radwan, M. Sieńko, E. Stefańska, M. Manowska, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz aktualizowany. Tom I. Art. 1-47716, LEX 2022, art. 3989; M. Łochowski, Przedsąd w postępowaniu kasacyjnym – zbędny formalizm czy konieczność? (w:) Źródła i współczesność polskiej procedury sądowej. 500-lecie konstytucji Formula Processus, red. T. Szanciło, Warszawa 2023, s. 195).

Zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, powinna ona zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Należy zatem stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Wniosek o tzw. przedsąd musi konkretyzować skargę kasacyjną, a więc nie może zawierać się ani w uzasadnieniu podstaw kasacyjnych, ani w ogólnym odesłaniu do tych podstaw. Uzasadnienie musi zatem zawierać wywód prawny na wysokim poziomie ze względu na profesjonalizm sporządzającego skargę, na co wskazywał Sąd Najwyższy w licznych orzeczeniach (H. Ciepla, M. Pytlewska, 5.2.5. Podstawy i treść skargi (w:) H. Ciepla, M. Pytlewska, Dochodzenie roszczeń kontraktowych i deliktowych. Od wszczęcia do zakończenia postępowania wraz z przysługującymi środkami zaskarżenia. Wzory pism, Warszawa 2025).

Skarżący nie zdołał wykazać występowania w sprawie wskazanych przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy, który nie został do tej pory bezpośrednio rozwiązany w orzecznictwie Sądu Najwyższego i dla którego rozwikłania dotychczasowe orzecznictwo jest niewystarczające. W przypadku powołania jako podstawy wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania istnienia w sprawie istotnego zagadnienia prawnego skarżący ma obowiązek nie tylko sformułować samo zagadnienie, ale także, w uzasadnieniu wniosku, przedstawić odpowiednią juretryczną argumentację wskazującą na dopuszczalność i celowość rozwiązania problemu prawnego w sposób preferowany przez skarżącego, a odmienny od sposobu rozstrzygnięcia tego problemu przy

wykorzystaniu zapatrywań wyrażonych przez sąd drugiej instancji. Powinno zostać wykazane występowanie zagadnienia nowego, dotychczas nierozstrzygniętego w orzecznictwie, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej oraz innych podobnych spraw, a zatem takie, które cechuje się przymiotem nowości i którego wyjaśnienie może sprzyjać rozwojowi prawa. Nie można przy tym zasadnie twierdzić, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy we wcześniejszym orzecznictwie wyraził swój pogląd w podnoszonej kwestii, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające jego zmianę (postanowienia Sądu Najwyższego z: 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002 Nr 12, poz. 151; 12 sierpnia 2014 r., I UK 64/14, LEX nr 2630721; 30 grudnia 2024 r., I CSK 3451/23, LEX nr 3815210; 28 maja 2024 r., I CSK 2813/23, LEX nr 3721305; 28 stycznia 2025 r., III USK 155/24, LEX nr 3829521; 30 października 2025 r., I CSK 1307/25, LEX nr 3940640).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, należy stwierdzić, że pozwany nie wykazał istnienia powołanej przesłanki przedsądu. Problem w wykładni powołanych przez skarżącego przepisów został rozstrzygnięty w judykaturze także w zakresie sformułowanego zagadnienia. Analizy przepisów, o jakie wnosi skarżący, podjął się Sąd Najwyższy w wyroku z 23 kwietnia 2025 r. (I PSKP 3/25, LEX nr 3854865) dokonując wieloaspektowej wykładni ustawy z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych, która określa sposób ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników wykonujących zawody medyczne, zatrudnionych w podmiotach leczniczych, uwzględniający rodzaj wykonywanej pracy oraz sposób osiągania najniższego wynagrodzenia zasadniczego (art. 1 ustawy). Sąd Najwyższy zaopiniował, że celem tej ustawy - jak wynika z uzasadnienia rządowego projektu ustawy - nie było ustalenie warunków wynagradzania za pracę pracowników wykonujących zawody medyczne w taki sposób, aby tworzyć tzw. siatki płac, lecz ustalenie najniższych wynagrodzeń zasadniczych, a więc minimalnego poziomu, poniżej którego pracodawca nie może ustalić wynagrodzenia zasadniczego. Ustalenie dolnej granicy wysokości wynagrodzeń zasadniczych pracowników medycznych pozwolić miało na stopniowe likwidowanie sygnalizowanego przez organizacje pracobiorców

zjawiska wprowadzania oszczędności w podmiotach leczniczych przez ograniczanie wysokości wynagrodzeń.

Wykładnia językowa, jak również *ratio legis* regulacji oraz przebieg prac legislacyjnych nie pozwalają na przyjęcie odmiennego zapatrywania. Stosownie do art. 3 ust. 1 znowelizowanej w 2021 r. ustawy - do dnia 1 lipca 2022 r. podmiot leczniczy miał obowiązek dokonać podwyższenia wynagrodzenia zasadniczego pracownika wykonującego zawód medyczny do wysokości nie niższej niż najniższe wynagrodzenie zasadnicze w myśl ustawy. Od dnia 2 lipca 2022 r. wynagrodzenie zasadnicze pracownika wykonującego zawód medyczny oraz pracownika działalności podstawowej, innego niż pracownik wykonujący zawód medyczny, nie może być niższe niż najniższe wynagrodzenie zasadnicze ustalone w sposób określony w ust. 1 na dzień 1 lipca 2022 r. art. 3 ust. 4 omawianej ustawy. W ocenie Sądu Najwyższego przepis ten powinien być tak interpretowany, że nawet w przypadku formalnego określenia przez pracodawcę wynagrodzenia pielęgniarek w niższej wysokości, pracodawca był zobligowany do wypłacania wynagrodzenia w wysokości wynikającej z analizowanej ustawy.

Ustawa z dnia 26 maja 2022 r. o zmianie ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1352; dalej jako ustawa nowelizacyjna) weszła w życie 29 czerwca 2022 r. i ma zasadnicze znaczenie w analizowanej kwestii. Zwrócić należy uwagę, że ustawa ta weszła w życie następnego dnia po jej opublikowaniu. Zdaniem Sądu Najwyższego, brak *vacatio legis* wskazuje na cel tej ustawy natychmiastowego (z mocą od dnia 1 lipca 2022 r.) podwyższenia wynagrodzeń pracowników medycznych. Gdyby intencją ustawodawcy było pogorszenie warunków płacowych między innymi pielęgniarek, zastosowano by co najmniej trzymiesięczny okres *vacatio legis*, który umożliwiłby dokonanie przez pracodawców wypowiedzeń warunków pracy i płacy na niekorzyść pracowników. Ponieważ stosownie do art. 6 ustawy nowelizacyjnej ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, zdaniem Sądu Najwyższego, również determinuje to obowiązywanie załącznika do ustawy z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych, który od dnia 1 lipca 2022 r.

ustalił nowe współczynniki pracy oraz nowe grupy zawodowe według kwalifikacji wymaganych na zajmowanym stanowisku.

W ocenie Sądu Najwyższego określenie wysokości najniższych wynagrodzeń zasadniczych oraz wzajemnych relacji pomiędzy wynagrodzeniami dla poszczególnych kategorii zawodowych pracowników medycznych nie wyłącza ogólnych przepisów prawa pracy normujących zasady ustalania wynagrodzenia za pracę, w tym zakłada możliwość różnicowania wysokości wynagrodzeń poszczególnych pracowników w zależności od posiadanego doświadczenia zawodowego, np. stażu pracy czy dodatkowych kwalifikacji. Nie ma przeszkód formalnych, aby pracownicy z niższym wykształceniem, ale z większym doświadczeniem zawodowym byli analogicznie wynagradzani jak osoby zaliczone do danej grupy, przy uwzględnieniu kwalifikacji wymaganych przez pracodawcę.

Sąd Najwyższy w cytowanym wyroku zwrócił również uwagę, że art. 65 ust. 4 Konstytucji RP stanowi, że minimalną wysokość wynagrodzenia za pracę lub sposób ustalania tej wysokości określa ustawa. Wykonaniem tej normy jest przede wszystkim ustawa z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679 z późn. zm.). Ustawa z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych stanowi *lex specialis* w stosunku do ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, jak również w stosunku do ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2016 r. poz. 966 z późn. zm.). Ustawa z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych ustaliła wysokości najniższych wynagrodzeń w służbie zdrowia na wyższym poziomie niż ustawa o minimalnym wynagrodzeniu przede wszystkim z uwagi na wyższy poziom odpowiedzialności i kwalifikacji zawodowych determinowanych poziomem wykształcenia i doświadczenia zawodowego pracowników służby zdrowia. Poza funkcją tych przepisów zapewnienia odpowiedniej kadry medycznej przede wszystkim w szpitalach (uniknięcia emigracji zarobkowej wykształconych pracowników medycznych), perspektywicznym celem omawianych unormowań było

także zachęcenie młodych ludzi do podejmowania kształcenia w zawodach medycznych i stopniowego zastępowania starszych pracowników, co możliwe było tylko przy zapewnieniu odpowiednio wysokich wynagrodzeń wykształconych pracowników.

Sąd Najwyższy uznał, że jeśli ustawodawca ze względów społecznych zdecydował się na ograniczenie swobody kształtowania wysokości wynagrodzenia w zawodach związanych ze służbą zdrowia, wówczas wykładnia prokonstytucyjna (wykładnia w zgodzie z Konstytucją nie może prowadzić do wyników *contra legem*) i funkcjonalna wymaga, aby limitowanie dolnego progu wynagrodzeń było jednoznaczne, łatwe do stosowania przez pracowników, pracodawców oraz finalnie przez sąd. Już z samego brzmienia ustawy osoba zainteresowana powinna ustalić, czy jej wynagrodzenie odpowiada najniższemu wynagradzaniu ustawowemu. W tym kontekście ustalanie dolnego limitu wynagrodzenia zasadniczego pielęgniarek nie mogło więc podlegać arbitralnej decyzji pracodawcy lub takiego ustalenia struktury organizacyjnej jednostki służby zdrowia, aby żadna pielęgniarka nie mogła się ubiegać o wynagrodzenie z wyższej grupy załącznika do analizowanej ustawy.

Syntetycznie ujmując rozstrzygane zagadnienie Sąd Najwyższy stwierdził, że wykładnia prokonstytucyjna, funkcjonalna, celowościowa oraz historyczna, mimo braku pełnej jasności wykładni językowej, uzasadniają ustalenie dla pracowników zawodów medycznych (pielęgniarki lub położne) wskaźnika pracy ustalanego na podstawie kwalifikacji przez nich wymaganych, jeżeli pracodawca nie dostosował struktury zatrudnienia ani zakładowego regulaminu wynagradzania od dnia 1 lipca 2022 r. do grup zawodowych według kwalifikacji wymaganych na zajmowanym stanowisku - stosownie do załącznika do ustawy, a pracownik faktycznie wykonuje zadania służbowe, mając wykształcenie i kwalifikacje określone zgodnie z załącznikiem.

Sąd Najwyższy uznał, że niezależnie od możliwości różnicowania wynagrodzeń poszczególnych pracowników, zła sytuacja finansowa pracodawcy w służbie zdrowia nie może zwalniać go z powinności zapewnienia pracownikom wynagrodzenia na co najmniej minimalnym poziomie wynikającym z ustawy z dnia 26 maja 2022 r. o zmianie ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia

zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych, stąd też motywy, które kierowały pracodawcą ustalającemu wysokość wynagrodzenia poniżej minimalnego, ustawowego pułapu były prawnie indyferentne w aspekcie żądania pozwu. Można dodać, że Sąd ma decydujący wpływ na dobranie reguły kolizyjnej właściwej do rozpoznawanego zagadnienia w fazie rekonstrukcyjnej oraz percepcyjnej, a zasady derogacyjne wyprowadzone przez sędziego sądu powszechnego dla danego przepisu nie mają charakteru norm abstrakcyjnych i generalnych (por. Z. Ziemiński, Problemy podstawowe prawoznawstwa, Warszawa 1980, s. 244; M. Hermann, Ustalenie rodzaju normy prawnej w rekonstrukcyjnej fazie wykładni prawa, Państwo i Prawo 2025, nr 9, s. 33 i n. wraz z powołaną literaturą przedmiotu).

Interpretacja spornych przepisów przyjęta przez Sąd Rejonowy i zaaprobowana następnie przez Sąd Okręgowy w zaskarżonym wyroku odpowiada kierunkowi wykładni nadanych przez Sąd Najwyższy w cytowanym orzeczeniu z 23 kwietnia 2025 r. W konsekwencji, skoro ustawa z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych w wersji obowiązującej od dnia 1 lipca 2022 r. nie zmieniła zasady powiązania współczynnika pracy z kwalifikacjami wymaganymi (a nie posiadanymi) na danym stanowisku, to argumentacja strony pozwanej uzasadniająca kwalifikację powódki do innej grupy zawodowej, z tego właśnie powodu, nie zasługuje na uwzględnienie, skarżący nie przedstawił zatem argumentów prawnych, które by w sposób przekonujący uzasadniały wątpliwości co do kierunku przyjętej wykładni.

Wobec niewykazania przez skarżącego istnienia powołanych przesłanek przedsądu, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Wobec niewykazania przez skarżącego istnienia powołanych przesłanek przedsądu, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Rozstrzygnięcie zawarte w punkcie drugim niniejszego postanowienia ma podstawę w art. 98 § 1, § 1¹ i § 3 k.p.c.

(J.K.)

[SOP]

